

❖ ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Obecnie obowiązują dwa główne systemy orzecznictwa – regulowane odrębnymi przepisami i prowadzone przez różne instytucje:

1. **orzecznictwo do celów rentowych** , które prowadzą lekarze orzecznicy ZUS oraz komisje lekarskie ZUS
2. **orzecznictwo do celów poza rentowych** – realizowane przez Powiatowy Zespół ds.. Orzekania o Niepełnosprawności oraz – jako druga instancja – Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobie, która spełnia następujące warunki:

- jest niezdolna do pracy,
- nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) lub nie spełnia warunków do jej uzyskania,
- ma wymagany – odpowiednio do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy – okres składkowy i nieskładkowy,
- niezdolność do pracy powstała w określonych ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Od obowiązku spełnienia dwóch ostatnich warunków są wyjątki.

Niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania tej zdolności po przekwalifikowaniu. Niezdolna do pracy może być częściowa albo całkowita. Częściowo niezdolna do pracy jest osoba, która utraciła w znacznym stopniu zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Całkowicie niezdolna do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

Stwierdzenie naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych stanowi podstawę do orzeczenia niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Więcej informacji zasięgnąć można:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ul. Piastowska 63
72-600 Świnoujście
Tel: 22 560 16 00

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje odpowiednio orzeczenia o:

- niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- stopniu niepełnosprawności, osób które ukończyły 16 rok życia.

Ustala się trzy stopnie niepełnosprawności:

- znaczny;
- umiarkowany;
- lekki.

Stopień niepełnosprawności orzeka się na czas określony lub na stałe. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydaje się osobie, która ukończyła 16 rok życia.

Do **znacznego stopnia niepełnosprawności**, zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającej, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do **umiarkowanego stopnia niepełnosprawności**, zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do **lekkiego stopnia niepełnosprawności**, zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zaliczenie do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej, tj. na otwartym rynku pracy.

Wydanie orzeczenia następuje na wniosek osoby zainteresowanej.

Wniosek o wydanie orzeczenia może złożyć:

- osoba zainteresowana;
- przedstawiciel osoby zainteresowanej (dotyczy to przede wszystkim dzieci i osób ubezwłasnowolnionych);
- kierownik ośrodka pomocy społecznej, ale za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności należy złożyć do:

Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Starzyńskiego 2
70-506 Szczecin
tel. 91 488 53 79
pok. 415 (III piętro)

Wnioski można pobrać w:

Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Świnoujściu
ul. Dąbrowskiego 4
pok. 5 (parter)
tel. 91 322 54 82, 91 322 54 60 fax 91 322 54 61

2. Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Starzyńskiego 2, Szczecin

tel. 91 488 53 79
pok. 415 (III piętro).

Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie lekarskie, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się wnioskodawca (wydane nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku),
- kserokopie dokumentacji medycznej mającą istotne znaczenie w ustaleniu niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności (oryginał do wglądu),

Ważne!

Wniosek można wysłać pocztą. Należy jednak pamiętać, aby kserokopie dokumentacji medycznej były potwierdzone za zgodność z oryginałem (potwierdzenia może dokonać pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie).

SYMBOL	PRZYCZYNA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
01-U	upośledzenie umysłowe
02-P	choroby psychiczne
03-L	zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu
04-O	choroby narządu wzroku
05-R	upośledzenie narządu ruchu
06-E	Epilepsja
07-S	choroby układu oddechowego i krążenia
08-T	choroby układu pokarmowego
09-M	choroby układu moczowo-płciowego
10-N	choroby neurologiczne
11-I	inne , w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (mukowiscydoza)
12-C	całościowe zaburzenia rozwojowe

